

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา เพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วیرณัฐวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัยออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วیرณัฐวิทยา) มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามและกรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วیرณัฐวิทยา)

1.2 สร้างแบบสอบถามถึงปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ตามข้อ 1.1

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและด้านเทคนิคเนื้อหาและระเบียบวิธีวิจัย โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

1.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ

1.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้โดยให้ครูและผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 30 คน ของโรงเรียนเทศบาล 4 วัดวรนาถบรรพต อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และหาความเที่ยงโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

1.6 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรมสุขวิทยา)

1.7 นำผลจากการเก็บข้อมูลถึงปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาล เมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรมสุขวิทยา) มาสังเคราะห์เป็นการพัฒนาระบบ

ช่วงที่ 2 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรมสุขวิทยา) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นของปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละด้าน มาจัดอันดับ ความสำคัญ 3 อันดับแรก

2.2 นำประเด็นปัญหาที่จัดอันดับจากข้อ 2.1 มาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำ และวิธีการพัฒนาโดยการจัดสนทนากลุ่ม

2.3 นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ 7 คนมาสังเคราะห์เป็นพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรมสุขวิทยา)

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย

ช่วงที่ 1 การวิจัยเรื่องการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครอง ครู สภานักเรียน ของโรงเรียนโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรม สุขวิทยา) จำนวน 185 คน ประจำปีการศึกษา 2548

ช่วงที่ 2 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการประชุมสนทนากลุ่มนั้น มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

1. ต้องเป็นผู้บริหารของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรมสุขวิทยา) การศึกษาระดับปริญญาโท

2. ครุแนะแนวที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท ด้านแนะแนวมีความรู้และประสบการณ์ ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างปฏิบัติหน้าที่อย่างน้อย 3 ปี

3. ผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากคุณสมบัติดังกล่าวได้ผู้เชี่ยวชาญในการจัดประชุมกลุ่ม FGD จำนวน 7 คนดังนี้

1. นายวิรัตน์ เกิดเกาะ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรมสุขวิทยา)
2. นายวิฑูร วังษ์แหวน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนหัตถการราษฎร์รังสฤษฎี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท
3. นายชัยสิทธิ์ มาลัยมาดย์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรมสุขวิทยา)
4. นายสมบูรณ์ อมรโชติพันธ์ ตำแหน่ง นักวิชาการ รับผิดชอบโครงการกิจการนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
5. นายภักดี บุญบุตร ประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรมสุขวิทยา)
6. นายวินัย รุกะรัตน์ ประธานกรรมการผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรมสุขวิทยา)
7. นางจินตนา สัจจะจาริรัตน์ ครูฝ่ายแนะแนวโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรมสุขวิทยา)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 แบบสอบถามครูและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรมสุขวิทยา)

ช่วงที่ 2 จัดลำดับประเด็นปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิศวกรรมสุขวิทยา) โดยนำผลการวิเคราะห์จากชุดที่ 1 มาจัดลำดับ ปัญหาสูงสุด 3 ลำดับ เพื่อจัดกลุ่มสนทนา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน

ลักษณะของเครื่องมือ

ช่วงที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ จำแนกเป็น อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม อาชีพ
ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ผู้วิจัยจัดทำโดยอาศัยแนวคิดหลักสำหรับการวิจัยแล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์ค่า

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามซึ่งทดสอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (สำราญ มีแจ้ง. 2544 : 37) โดยสอบถามปัญหาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิจารณ์สุขวิทยา)

ช่วงที่ 2 จัดอันดับความสำคัญของปัญหาสูงสุดของแต่ละด้านแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญในการจัดกลุ่มสนทนาเพื่อขอข้อเสนอแนะ วิธีการพัฒนาแล้วนำมาสังเคราะห์เป็น การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิจารณ์สุขวิทยา)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ช่วงที่ 1 การวิจัยเรื่องการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิจารณ์สุขวิทยา)

1. ศึกษาเอกสาร หลักทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อคิดเห็นจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ปัญหาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิจารณ์สุขวิทยา) แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ความรู้ด้านต่างๆ มาสร้างเป็นแบบสอบถามให้ครอบคลุมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละด้าน สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ มากที่สุด มาก น้อยและน้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดตามหลักการวิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 คน ดังนี้

3.1 รศ.ดร.ธานี เกสทอง คณะบดี คณะครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

3.2 ผศ.ธนัส มีศรีสวัสดิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

3.3 นางสาวเพียว ทักษิณ ตำแหน่ง อดิศึกษาานิเทศก์ 9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1

โดยวิธีการตัดสินพิจารณาเป็นรายชื่อตามดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) ในแต่ละข้อตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูและผู้ปกครองโรงเรียนเทศบาล 4 วัดวนาถบรรพตที่มีบริบทใกล้เคียงกับประชากร จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98

5. ได้จัดทำเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ช่วงที่ 2 การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วیرณัฏฐวิทยา)

2.1 ผู้วิจัยนำประเด็นมาจัดอันดับความสำคัญของปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วیرณัฏฐวิทยา) เพื่อเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญในการจัดกลุ่มสนทนาเพื่อขอข้อเสนอแนะวิธีการพัฒนา

2.2 นำวิธีการพัฒนาของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ประมวลเป็นการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วیرณัฏฐวิทยา)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้จัดทำเป็น 2 ช่วงดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วیرณัฏฐวิทยา) ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานครู ตัวแทนผู้ปกครองและสถานักเรียนโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วیرณัฏฐวิทยา) ที่เป็นประชากรในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมทั้งแบบสอบถามเพื่อขอความอนุเคราะห์จากคณะผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานครู ตัวแทนผู้ปกครองและสถานักเรียนโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วیرณัฏฐวิทยา) และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในเดือนพฤษภาคม 2549

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยส่ง จำนวน 185 ชุด รับคืน 185 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ช่วงที่ 2 จัดสนทนากลุ่ม

2.1 ทำหนังสือจากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อขอความร่วมมือในการจัดสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วรรณสุขวิทยา)

2.2 ผู้วิจัยนำหนังสือไปให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความร่วมมือเข้าร่วมกระบวนการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ข้อเสนอแนะวิธีการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วรรณสุขวิทยา) ในวันที่ 25 พฤษภาคม 2549

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ช่วงดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วรรณสุขวิทยา)

1. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาระดับปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์(เขากบ วรรณสุขวิทยา) โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของแบบสอบถาม และนำรายด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ละกิจกรรมมาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการให้คะแนนน้ำหนักสมมติของตัวเลือกที่เป็นคำตอบในแต่ละข้อดังนี้ (สำราญ มีแจ้ง. 2544 : 37)

4	หมายถึง	ปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	มากที่สุด
3	หมายถึง	ปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	มาก
2	หมายถึง	ปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	น้อย
1	หมายถึง	ปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	น้อยที่สุด

2. ประมวลผลข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าสถิติตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับปัญหาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านและทุกกิจกรรม โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (สำราญ มีแจ้ง. 2544 : 37) เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.51	-	4.00	หมายถึงระดับของปัญหา	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	2.51	-	3.50	หมายถึงระดับของปัญหา	มาก
คะแนนเฉลี่ย	1.51	-	2.50	หมายถึงระดับของปัญหา	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00	-	1.50	หมายถึงระดับของปัญหา	น้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 สังกะสีเพื่อการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์ (เขากบ วิจารณ์สุขวิทยา) โดยกระบวนการสนทนากลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 171)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (%)

2.2 ค่าเฉลี่ยของคะแนน (μ)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)